

MINISTERSTWO ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

INSTYTUT
EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ

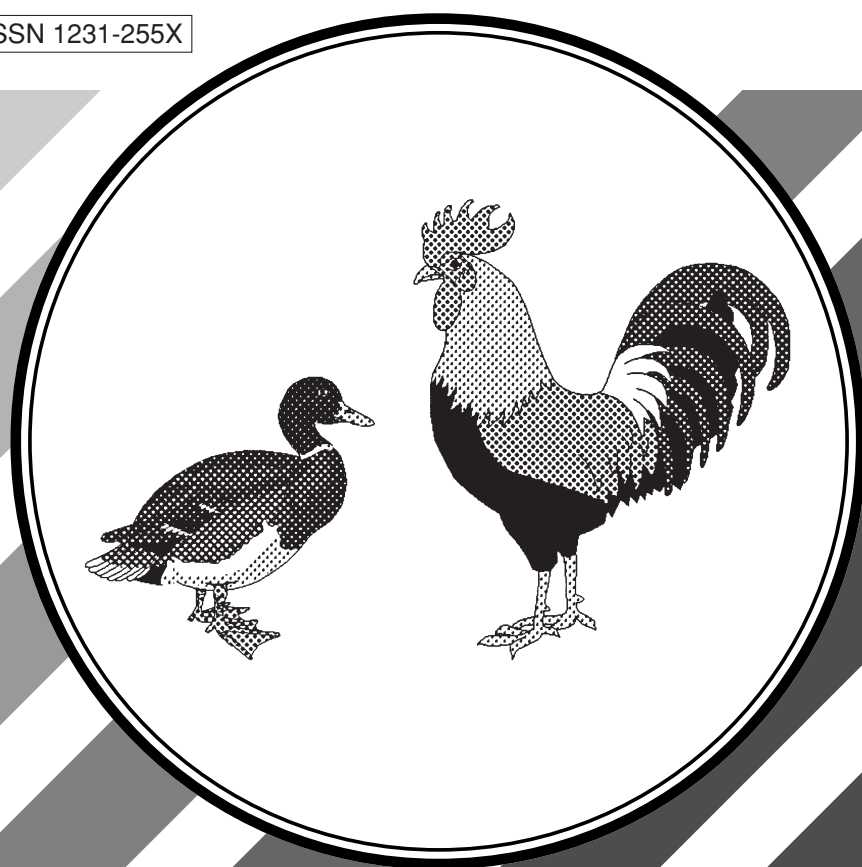
NR
16

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

ISSN 1231-255X

**RAPORTY
RYNKOWE**

PAŹDZIERNIK 1999

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Mięso drobiowe
 - 1. Podaż
 - 2. Przetwórstwo
 - 3. Handel zagraniczny
 - 4. Popyt
- III. Jaja
 - 1. Podaż
 - 2. Handel zagraniczny
 - 3. Popyt

**Przy publikowaniu całości lub fragmentów raportu oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Raport przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski tel: 827-36-64

AUTORZY:

Grzegorz Dybowski

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 743

Mira Kobuszyńska

- Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego IERiGŻ •
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 516

Bożena Nosecka

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 553

Krystyna Świetlik

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 707

Raport zatwierdziła w dniu 05.10.1999 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Marian Brzóska (sekretarz), Tadeusz Chrościcki, Eugeniusz Gorzelak, Teresa Jabłońska-Urbaniak, Wojciech Józwiak,
Ryszard Kreft, Ewa Król-Pol, Jan Małkowski, Krzysztof Mateńko, Bożena Nowicka, Roman Urban, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejny raport wydany będzie w maju 2000 r.

W serii Raporty Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek mleka /17/ • październik 1999,
2. Rynek zbóż /17/ • listopad 1999,
3. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /10/ • listopad 1999,
4. Rynek ziemniaka /16/ • listopad 1999,
5. Rynek cukru /16/ • listopad 1999,
6. Rynek owoców i warzyw /15/ • grudzień 1999,
7. Rynek rzepaku /16/ • grudzień 1999,
8. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /17/ • marzec 2000,
9. Rynek pasz /7/ • kwiecień 2000,
10. Rynek drobiu i jaj /17/ • maj 2000,
11. Rynek mięsa /18/ • maj 2000,
12. Rynek ziemi rolniczej /3/ • czerwiec 2000.

Na podstawie pierwszego półroczu można szacować, że produkcja żywca drobiowego w całym 1999 r. będzie o ok. 8% większa i wyniesie ok. 800 tys. ton. Złoży się na to większa produkcja kurcząt i mniejsza indyków. W chowie pozostałych gatunków drobiu nie nastąpią prawdopodobnie znaczące zmiany.

Produkcja mięsa drobiowego w 1999 r. ukształtuje się na poziomie ok. 575 tys. ton, tj. będzie o 8,5 tys. ton większa niż przed rokiem. Złożą się na to o 16% większe uboje żywca ze skupu oraz o 15% mniejsze uboje z innych źródeł. Tym samym udział skupu zwiększy się do 87% całej produkcji wobec 83% w 1998 r. Ze względu na znaczną redukcję importu, który w 1999 r. ukształtuje się prawdopodobnie na poziomie ok. 16 tys. ton, tj. o niemal 80% mniejszym niż przed rokiem, ogólna podaż mięsa drobiowego będzie tylko o 3,5% większa od ubiegłorocznej i wyniesie ok. 590 tys. ton. Redukcja importu jest spowodowana nie tyle niskimi cenami na rynku krajowym, marża importera pozostała relatywnie wysoka, co mniejszym zainteresowaniem polskim rynkiem amerykańskich eksporterów. Dalszy rozwój sytuacji w imporcie drobiu do Polski jest obecnie trudny do przewidzenia.

Po stronie rozdysponowania ogólnej podaży na podkreślenie zasługuje fakt utrzymania się wzrostowej tendencji w eksporcie mięsa drobiowego. W 1999 r. wyniesie on prawdopodobnie ok. 63 tys. ton i będzie większy o prawie 30% w porównaniu z 1998 r. Mimo wzrostu rozmiarów wywozu nastąpi obniżenie wpływów eksportowych. Będzie to następstwem zmiany rzeczowej i geograficznej struktury tego eksportu w 1999 r. Duży eksport przyczyni się do zmniejszenia skali wzrostu podaży mięsa drobiowego do wykorzystania w kraju. W 1999 r. może być ona zbliżona do poziomu z 1998 r. W pierwszym półroczu 1999 r. nastąpiło nawet 1-procentowe zmniejszenie krajowego zużycia mięsa drobiowego. Z po-

wodu ograniczenia ubojów lokalnych obroty poza siecią handlu detalicznego zmniejszą się o ok. jedną trzecią.

Mimo lekkiej tendencji spadkowej cen mieszanek paszowych dla drobiu w pierwszym półroczu 1999 r. pogarszała się opłacalność produkcji żywca drobiowego, gdyż ceny skupu tego żywca obniżyły się szybciej niż ceny pasz. Stabilizacja podaży na poziomie roku poprzedniego oraz odwrócenie tendencji na rynku wieprzowiny spowodowały lekką poprawę koniunktury na rynku drobiarskim, obserwowaną od lipca 1999 r. Jednak w sierpniu w dalszym ciągu ceny skupu były niskie w relacji do kosztów produkcji kurcząt i indyków. Większa poprawa opłacalności może nastąpić w czwartym kwartale 1999 r. i w pierwszym półroczu 2000 r. Można przewidywać, że produkcja żywca i mięsa drobiowego w roku następnym zwiększy się przy stabilizacji w chowie indyków i gęsi.

W 1999 r. uboje przemysłowe wyniosą ok. 560 tys. ton i będą o 17% większe niż w roku ubiegłym, natomiast produkcja przetworów spadnie o 30%, do poziomu ok. 140 tys. ton. Wiąże się to w dużym stopniu ze zmianą struktury eksportu. Nasila się tendencja do koncentracji i uprzemysłowienia produkcji mięsa drobiowego. W 1999 r. 80% mięsa i 97% przetworów pochodzić będzie z firm zatrudniających powyżej 50 stałych pracowników, a więc dużych. W branży drobiarskiej tworzą się silne centra dystrybucji o jednolitej strategii marketingowej. Istotną rolę odgrywa tu także kapitał zagraniczny.

Od 1997 r. podstawowe wskaźniki obrazujące przeciętną kondycję finansową branży drobiarskiej obniżają się. Dzieje się tak również w 1999 r. Spada rentowność, obniża się zdolność do generowania środków własnych, zmniejsza się bieżąca płynność finansowa. Równocześnie utrzymuje się bardzo wysoka stopa in-

westowania. Wyniki przeciętne dla branży w coraz mniejszym stopniu odzwierciedlają faktyczną sytuację firm ze względu na nasilającą się polaryzację kondycji finansowej poszczególnych zakładów. Jednocześnie wyraźnie tworzy się grupa firm dużych i mocnych, zdolnych do eliminowania słabszych konkurentów.

W pierwszym półroczu 1999 r. ceny detaliczne drobiu wykazywały silną tendencję spadkową, a mięso drobiowe „potaniało” w relacji do mięsa czerwonego. W połowie roku spadkowy trend cen uległ zahamowaniu. Przyczynił się do tego znaczący wzrost cen detalicznych mięsa czerwonego i jego przetworów. Wzrost cen detalicznych mięsa drobiowego utrzyma się również w drugim półroczu 1999 r. a także w pierwszym 2000 roku. Sprzyjać temu będzie przewidywany wzrost cen wieprzowiny.

Niskie ceny drobiu przyczyniły się do utrzymania w pierwszej połowie 1999 r. wzrostowej tendencji spożycia, obserwowanej w poprzednich latach. Jednak tempo tego wzrostu było znacznie wolniejsze. Konkurencję dla popytu na drób stanowiły bowiem obfita podaż i niskie ceny wieprzowiny. W drugiej połowie roku spożycie drobiu może być zbliżone do poziomu ubiegłorocznego. Spadkowa tendencja w produkcji wieprzowiny stwarza natomiast podstawę przewidywania wyższego popytu na drób w pierwszym półroczu 2000 r.

W 1999 r. produkcja jaj spożywczych wyniesie prawdopodobnie ok. 8 mld sztuk i będzie o ok. 5-10% większa od ubiegłorocznej. Produkcja fermowa zwiększy się do ok. 5 mld sztuk, tj. o 6-7%.

Również w sektorze jaj pogarszała się przeciętna opłacalność produkcji. Jednak wzrost efektywności w chowie fermowym – szczególnie przez redukcję kosztów i poprawę uzysku jednostkowego – pozwolił na utrzymanie wzrostowej

tendencji w produkcji jaj. Podobnie jak w przypadku mięsa, w drugiej połowie 1999 r. zaznaczyła się poprawa koniunktury na rynku, która utrzyma się prawdopodobnie również w pierwszym półroczu 2000 r. Przyczyniłoby się to do dalszego wzrostu produkcji jaj.

Duża podaż jaj na rynku, uzupełniana jeszcze oferowaniem nie sprzedanych jaj wylęgowych jako spożywcze, przyczyniła się do silnego spadku cen detalicznych jaj. W pierwszych ośmiu miesiącach 1999 r. były one o 19% niższe niż

przed rokiem. Jaja „potaniały” względem wszystkich pozostałych grup żywności. W drugim półroczu 1999 r. i pierwszym 2000 r. wzrost cen detalicznych mięsa pobudzi większy popyt na jaja. Wraz z rosnącymi cenami u producentów, może to spowodować wzrost cen detalicznych jaj nawet do poziomu z przełomu lat 1997/98. Wyższe ceny detaliczne jaj utrzymają się prawdopodobnie również w pierwszej połowie 2000 r.

Niskie ceny jaj sprzyjały wzrostowi ich spożycia nie tylko bez-

pośredniego, ale także w postaci półproduktów i wyrobów produkowanych z dodatkiem jaj. W pierwszym półroczu 1999 r. spożycie jaj według budżetów gospodarstw domowych zwiększyło się o 2,1%. W drugiej połowie roku przewiduje się dalszy wzrost konsumpcji jaj. Podobnie będzie w pierwszych sześciu miesiącach 2000 r. O skali tego wzrostu zdecydować m.in. poziom relacji cen jaj do cen artykułów mięsnych i nabiału, jaki ukształtuje się w następstwie poprawy koniunktury na rynku jaj.

SUMMARY

On the basis of the data of the first half of 1999, total poultry production in the whole year can be estimated at 800 thousand tons, which would be about 8% higher than recorded in 1998. Increase in chicken production will fully compensate decline in the production of turkey. There are no significant changes in the forecast as regards the production of other domestic fowls.

Poultry meat production in 1999 totalled approx. 575 thousand tons and will be 8,5 thousand tons higher than in 1998. The slaughters coming from procurement increased by 16% and counterbalanced a 15% decline in the slaughters from other sources. In result the contribution of procurement in total slaughter volume will increase up to 87 % versus 83% in 1998. Due to significant (80%) reduction in imports, which in 1999 will probably amount to approx. 16 thousand tons, total supply of poultry meat will exceed the last year's level by 3,5% and reach about 590 thousand tons. Hence importers margin remains relatively high, not low level of domestic prices but declining regards of America exporters cause decrease imports. For the time being further developments of the market situation are very difficult to predict.

On the distribution side growth in poultry meat exports have to be underlined. In 1999 poultry meat exports probably reach 63 thousand tons (30% higher than in 1998). Persistent growth tendency reflects changes in the structure and directions of exports in 1999. Increase in exports will reduce the scope of supply growth on domestic market. The level of poultry meat supply in 1999 is likely to be close to those observed in 1998. In the first half of 1999 poultry meat use decreased by 1%. Due to reduction in local slaughters, market turnover outside the retail network, is to shrink by one third.

Besides slight downward tendency in feed prices, the profita-

bility of poultry production kept declining in the first half of 1999. Poultry prices were sloping down faster than the prices of feed. Stabilisation in the supply at the level of 1998, along with reverse tendency in pork market, led to slight recovery in poultry marked since July this year. However in August procurement prices were still low in relation to production costs of chicken and turkey broilers. Significant recovery in profitability can be expected not till the fourth quarter of 1999 and the first quarter of 2000. Increase in poultry production with stabilisation in the production of geese and turkey can be expected in the forthcoming year.

In 1999 industry slaughters will total approx. 560 thousand tons (17% higher than in the previous year). The production of processed products will decline by 30% to the level of 140 thousand tons. It is mainly related to the changes in export structure. Concentration and industrialisation processes become more intense. The companies employing more than 50 full-time staff will supply around 80% of meat and 97% of processed poultry products. Strong distribution centres with unite marketing strategy are being created in poultry sector. Important role is played by foreign capital.

Since 1997 the indicators reflecting average financial standing of poultry industry have been decreasing. This trend prevails in 1999. The indicators of profitability, ability to generate profit and current liquidity keep declining. Simultaneously investments are kept at very high level. Due to stronger polarisation in the sector as regards financial standing, explanatory power of average results decreases. There is a clear group of large and strong enterprises that are able to phase out weak competitors.

Retail poultry prices in the first half of 1999 showed strong downward tendency. Poultry meat prices declined in relation to those

of red meat. Reflecting the increase in the prices of red meat and products at the break of June and July the tendency was hampered. The growth in poultry prices is forecast to remain in the second half of 1999 and the first half of 2000. It will be supported by expected growth of pork prices.

Low level of prices recorded in the first half of 1999 led to increase in poultry consumption. Although the rate of consumption was significantly below the rate observed in the recent years. Due to large supplies and low prices, pork was effectively competed with poultry. In the second half of 1999, poultry consumption may remain at the level observed in 1998. However downward trend in pork production to increase in the first half of 2000 may be reflected in rising demand for poultry.

In 1999 egg production will probably amount to about 8 billion (10% higher than in 1998). Specialised egg farms increase their production by some 6-7% to around 5 billion.

Profitability of production decreased in egg sector too. Nonetheless, improvement in efficiency of production on specialised farms mainly due to reduction of costs and improvement in efficiency per hen to maintain upward trend in output. Similarly to poultry meat market, a clear improvement was noted on egg market in the second half of 1999. The improvement is to persist for the second half of 2000. Such situation would result in further growth in egg production.

Large egg supplies in the market is additionally supplemented hatching eggs that have not been sold and are offered as eggs for consumption. In result retail egg prices substantially declined. In the period of eight months of 1999 the prices were 19% than in the relevant period of 1998. Relative egg prices also decreased. Projected for the second half of 1999 and the

first half of 2000 upsurge in meat prices will induce rise in demand and thus in egg prices at the retail stage up to the level recorded in 1997/98 season. High egg prices will probably persist in till the end of the first half of 2000.

Low egg prices encouraged their use, not only for direct consumption but also in a form of semi-manufactured products or products with eggs added. According to household survey the use of eggs in the first half of 1999 in-

creased by 2,1% and is further forecast to keep rising by the end of the first half of 2000. The scope of this growth will rely on relative prices between eggs and meat, and dairy products that would be shaped by the ease in egg market.